

THEMA: ONDERWIJS ONTWERPEN

‘WAT DOEN ZE HIER, IK ZIE ALLEMAAL GROEPJES KLETSENDE LEERLINGEN, WORDT HIER GEEN LES GEGEVEN?!’

VRAAGSTELLING

Aan welke eisen moet een lesontwerp voldoen in een school voor vernieuwend onderwijs, waar lesgegeven/gewerkt wordt op leerpleinen?

DOELEN

De student kan:

- in samenwerking met collega's en mede-stagiaires onderwijs ontwerpen dat aansluit bij de visie en werkwijze van de school, de eigen visie en de landelijk gestelde kaders. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwerpen van projectonderwijs, vakoverstijgend onderwijs of onderwijs dat plaatsvindt op leerpleinen en/of leerdomeinen;
- keuzes tijdens het ontwerpproces verantwoorden vanuit ontwerpkaders zoals bijvoorbeeld kerndoelen;
- een keuze maken uit ontwikkelmodellen ten behoeve van het ontwerpen van onderwijs;
- de complexiteit van het proces van onderwijs ontwerpen en beschrijven vanuit docentperspectief en leerlingperspectief;
- kennis delen en daarmee eigen kennis verdiepen;
- beschrijven wat het eigen vermogen is tot zelfverantwoordelijk leren;
- beschrijven wat de ervaring van zelfverantwoordelijk heeft betekend op persoonlijk vlak.

INHOUDELIJKE OPZET

Stap 0 Voorbereiding

De student onderzoekt middels observaties en interviews wat de school heeft opgezet qua organisatie en lesinhoud om het leren van de leerling mogelijk te maken.

NB Dit is een voorbereidende activiteit. Studenten doen dit onderzoek voor zij aan de workshop gaan

deelnemen. Onderstaande vragen geven een richtlijn bij de opdracht.

Organisatie

- Welke organisatievorm wordt gehanteerd (roosters)?
- Voor welke groeperingsvorm heeft men gekozen (klassen of anders)?
- Welke taken en rollen vervult de docent binnen de school (docent, coach, ontwerper, anders)?
- Hoe is de lesinhoud georganiseerd (leergebieden, projecten of anders)?
- Hoe wordt er op deze school aan onderwijsinhoud gewerkt (gepersonaliseerd leren, ervaren leren of anders)?
- Hoe wordt het ontwerpen van onderwijs georganiseerd?
- Wie ontwerpt het onderwijs (uitgever, docent, team, leerling)?

Lesinhoud en didactiek

- Welke lesinhoud staat centraal en waarom (methode, thema, kernconcept, onderzoeksvraag, eigen keuze)?
- Welke werkvormen worden er gebruikt?
- Welke ervaringen/dilemma's/uitgangspunten zijn er in de school m.b.t. de gekozen lesinhoud en didactiek?
- Welke ontwerpkaders zijn er ten aanzien van de inhoud en de didactiek?

Eigen ervaringen

- Welke verschillen zie je met het werken in klaslokalen en/of je eigen ervaring als leerling op de middelbare school?
- Welke ervaringen heeft de student zelf met vernieuwingsonderwijs?

Stap 1 Uitwisselen

Doel

De student kan aan de hand van een opdrachten/ stappenplan samen aan het werk met de verzamelde gegevens.

NB Studenten die de voorbereidingsopdracht niet hebben gedaan, krijgen hier direct een ervaring mee die te maken heeft het zelfverantwoordelijk leren.

- Wissel uit wat je te weten bent gekomen over hoe er gewerkt wordt op je stageschool
- Welke vragen komen bij je op?
- Welke dingen heb jij anders gezien dan je medestudenten? Bespreek hoe dat komt
- Wissel je eigen onderwijservaring uit en vergelijk die met de stageschool

Stap 2 Wat zegt de theorie?

Doel

Studenten leren in korte tijd theorieën over eigentijds onderwijs, ontwerpprincipes, visie van de school en visie op leren door theorie samen te vatten en aan elkaar uit te leggen.

NB Studenten worden verder meegenomen in het zelfverantwoordelijk leren, van en met elkaar leren.

Theoretische onderbouwing

- Wat is de visie van de school op leren?
 - https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/Meerwaarde_van_eigentijds_onderwijs.pdf
- Welke onderwijskundige visie draagt de school uit?
 - <https://www.pleion.nl/>
 - Beleidsplan stageschool
 - Creatieve scholen; Ken Robinson en Lou Aronica, spectrum, 2015
- Welke theorieën zijn er over leerpleinonderwijs?
 - <https://wij-leren.nl/lernen-definitie-acht-dimensies.php>
- Welke ontwerptheorieën zijn er?
 - https://www.han.nl/onderzoek/nieuws/han-pabo-kiest-voor-voor-/_attachments/ontwerpen_van_onderwijs-trend_voor_de_toekomst.pdf
- Het curriculaire spinnenweb (SLO)
 - <https://slo.nl/zoeken/@5723/curriculaire-0/>
 - <https://magazines.slo.nl/curriculumwaaier#!/visie>
 - <http://www.cursuscurriculumontwerp.slo.nl>
 - https://www.kuleuven.be/onderwijs/werken_opo/leeractiviteiten
- Leertheorieën
 - <https://www.mindmeister.com/nl/324787332/leertheorie-n>

Stap 3 Ontwerp m.b.v. het curriculaire spinnenweb een les/lessenserie/project/thema

- Presenteren aan elkaar
- Feedback geven en ontvangen

Didactische werkvormen tijdens de workshop

- Interview
- Observatie
- Literatuurstudie
- Uitwisseling/kennisdelen
- Discussie

Leeractiviteiten voor/ tijdens / na de workshop

- Verzamelen – denken – delen – uitwisselen – lezen – verslag uitbrengen – presenteren – ervaren – zelfreflectie.

Aparte lijst vragen van studenten

- Deze schrijft de student tijdens de voorbereidingsopdracht op.

Wat zijn de belangrijkste leeropbrengsten?

- Studenten hebben samen met anderen met behulp van het curriculaire spinnenweb onderwijs ontworpen dat bij de visie en aanpak van de school en de eigen visie past.

Stap 4 Concreet voorbeeld in de praktijk: wat ga je nu anders doen?

- Evaluatie en persoonlijk werkdoel formuleren
- Hoe/met wie/ga je verder aan de slag?
- Wat ga je verder uitwerken/ontwikkelen?
- Hoe pak je het aan?
- Waartoe draagt jou werk bij/met wie ga je het delen?
- SMART